

Eläinlääkintähuollon SGEI-raportointiohje

Yleisiä ohjeita

- SGEI:lla (*Services of General Economic Interest*) tarkoitetaan yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluita
- SGEI-palveluiden julkisesta tuesta säädetään muun muassa Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 106 artiklan 2 kohdan määräysten soveltamisesta tietyille yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja tuottaville yrityksille korvauksena julkisista palveluista myönnettävästä valtiontuesta annetussa Euroopan komission päätöksessä 2012/21/EU (*SGEI-päätös*)
- Eläinlääkintähuoltolain (285/2023) järjestämisvastuuseen kuuluvia 8 §:ssä tarkoitettuja palveluja pidetään SGEI-palveluina.
- Jos SGEI-palvelujen vuotuinen julkinen tuki on enintään 15 miljoonaa euroa, ovat ne vapautettu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 108 artiklan 3 kohdassa määrätystä ennakkoilmoitusvaatimuksesta, mutta niistä on toimitettava kertomus Euroopan komissiolle kahden vuoden välein (jäljempänä *SGEI-raportti*).
- SGEI-raportissa on esitettävä yksityiskohtainen katsaus SGEI-päätöksen soveltamisesta edellisen kahden vuoden aikana.
- SGEI-raporttiin sisällytetään tiedot kunnan tai yhteistoiminta-alueen järjestämistä eläinlääkintähuoltolain 8 §:n järjestämisvastuuseen sisältyvistä palveluista.
- SGEI-raporttiin sisällytetään myös tiedot Yliopistollisen sairaalan tuottamista eläinlääkintähuoltolain 8 §:ssä tarkoitetuista palveluista, joista järjestäjä/kunta maksaa korvauksen Yliopistolliselle eläinsairaallalle eläinlääkintähuoltolain 18 §:n mukaisesti. Tiedot Yliopistollisen sairaalan tuottamista palveluista sisällytetään järjestäjän/kunnan SGEI-raporttiin.
- Mikäli laskuja käsittelee muu taho, kuin järjestäjä/kunta, tulee tarvittavat tiedot pyytää ja koota yhteen raportointia varten järjestäjän/kunnan toimesta.
- Kustannukset ilmoitetaan nettokustannuksina järjestäjän/kunnan kustannusten ja järjestäjän/kunnan perimien asiakasmaksujen välisenä erotuksena. SGEI-raporttiin ei sisällytetä muiden kuin 8 ja 9 §:ssä tarkoitettujen eläinlääkäripalvelujen kustannuksia, vaikka ne olisi tuotettu markkinapuutosalueella.
- Raportointipohjassa olevia tekstejä ei tule poistaa. Keltaisella merkittyjen kohtien tilalle täydennetään tiedot ohjeen mukaisesti.
- SGEI-raporttiin ei sisällytetä tietoja eläinlääkärien asiakkailta eläinlääkintähuoltolain 14 §:n nojalla perimistä palkkioista (käynti- tai vastaanottopalkkio ja erilliset palkkiot suoritetuista toimenpiteistä) tai muutoinkaan tietoja eläinlääkärien henkilökohtaisesta kirjanpidosta.
- SGEI-raportin viittausten esimerkiksi järjestäjän/kunnan tekemään toimeksiantopäätökseen tai kanteluihin tulee olla yksilöityjä, jotta ne ovat helposti löydettävissä kunnan kirjanpidosta. Päätöksiä tai muita asiakirjoja ei tarvitse liittää SGEI-raporttiin.
- SGEI-raportti toimitetaan pdf-tiedostona MMM:n kirjaamoon (kirjaamo.mmm@gov.fi).

1. Yhteenveto menoista

Täydennetään palveluja koskevat julkiset menot. Kyseessä on kokonaiskorvaus, joka on myönnetty yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja koskevan komission päätöksen (2012/21/EU), jäljempänä 'SGEI-päätös', nojalla.

Täydennetään vain järjestämisvastuuseen kuuluvat eläinlääkintähuoltolain 8 §:ssä tarkoitettuihin järjestämisvastuun mukaisiin palveluihin kohdistuneet kunnalle/järjestäjälle aiheutuneet menot, eläinlääkärien käyntipalkkioista ja matkakustannuksista maksettu tuki (ns. *matkasubventio*) mukaan lukien, vähennettynä em. palveluihin kohdistuneilla kunnan/järjestäjän saamista tuloilla (perityt asiakasmaksut).

Mikäli palvelut tuotetaan osittain tai kokonaan kilpailutettuna ostopalveluna, lasketaan mukaan ostopalveluista maksettu korvaus kokonaan.

Jos kunta ohjaisi eläinlääkäripalveluihin tukea käyttäen muuta oikeusperustaa kuin eläinlääkintähuoltolain 8 §:ssä tarkoitettuja palveluja koskevaa SGEI-päätöstä, tällainen tuki ei kuulu tässä ohjeessa käsiteltävään SGEI-raportointivelvoitteeseen.

2. Kuvaus taloudellisiin tarkoituksiin liittyviä palveluja koskevan päätöksen soveltamisesta

Johdanto

Vakioteksti, joka ei edellytä järjestäjältä/kunnalta täydennystä.

Selvitys palvelusta

A. Yleiset olosuhteet

Kaikkia alueita koskeva teksti, jota ei tarvitse täydentää tai muokata.

B. Alueelliset olosuhteet

B.1. Eläinlääkäripalvelujen saatavuus alueella

Kohtaan täydennetään kunnan/yhteistoiminta-alueen nimi.

B.2. järjestettävät SGEI palvelut ja järjestämistapa

Raporttiin tulee sisällyttää perustelu, miksi järjestäjä/kunta on päättänyt palveluiden järjestämisestä tietyllä tavalla omalla toimialueellaan. Perusteluna voidaan käyttää tarvearviointia, joka voi olla suppeampi tai laajempi alueellisista olosuhteista riippuen. Jäljempänä on ehdotus suppeasta tarvearvioinnista, joka sellaisenaan riittää SGEI-raportin perusteluksi. Jos järjestäjä/kunta on tehnyt laajemman tarvearvioinnin, siihen voi tehdä riittävän yksilöidyn viittauksen, esim. järjestäjän/kunnan päätöksen diaarinumero, johon arviointi sisältyy (esim. päätös palveluvalikoimasta tai päätös eläinlääkintähuoltosuunnitelman hyväksymisestä) tai vaihtoehtoisesti raporttiin voidaan kirjata arvioinnin yhteenveto.

Arviointia ei tarvitse uusia vuosittain eikä kahden vuoden välein, mutta raporttiin tulee kirjata, milloin arviointi on tehty tai päivitetty viimeksi.

Ehdotus tarvearvioinniksi:

Tarvearviointiin sisällytetyt tiedot tai selvitykset:

1. Arvio järjestäjän/kunnan alueen kotieläimistä. Lähteenä EHO - resurssitarpeen kartoitus
2. Arvio järjestäjän toimialueella/kunnassa olevista yksityisistä palvelun tarjoajista ja tarvittavassa laajuudessa niiden palveluvalikoimasta, palvelujen laajuudesta ja saatavuudesta. Lähteenä Ruokaviraston rekisterit ja yksityisten eläinlääkäriasemien verkkosivut. Kuvaus palveluvalikoimasta voidaan rajata eläinlääkintähuoltolain 9 §:ssä tarkoitettuihin palveluihin.
3. Kuvaus palvelun turvaamisen tarpeista. Lähteenä järjestäjän oma, perusteltu arvio.

Kohtaan B.2. kirjataan, mitä eläinlääkintähuoltolain 8 §:n mukaisista palveluista järjestäjä järjestää ja millä perusteella. Suositeltavaa on täyttää kohta sisällyttäen siihen seuraavat esimerkkilauseet soveltuvin osin.

B.2.1. eläinlääkintähuoltolain 8 §:n mukaiset eläinlääkäripalvelut elintarvike- ja turkistuotantoeläimille ja kiireellinen eläinlääkäriapu kaikille kotieläimille (eläinlääkintähuoltolain 9 §:n 2 momentti)

- järjestämistapa (järjestäjän tai kunnan oma tuotanto/ostopalvelu yksityiseltä/HY)

B.2.2. Kunnan/järjestäjän järjestämät muut eläinlääkintähuoltolain 8 §:n mukaiset eläinlääkäripalvelut (eläinlääkintähuoltolain 9 §:n 3 momentti)

A)

- perusteet palvelujen järjestämiselle
- järjestämistapa (järjestäjän tai kunnan oma tuotanto/ostopalvelu yksityiseltä/HY), jos järjestetään julkisena palveluna

TAI

B)

- järjestäjä tai kunta ei järjestä eläinlääkintähuoltolain 9 §:n 3 momentissa tarkoitettuja palveluja, koska alueella on saatavissa riittävästi kohtuuhintaisia yksityisiä palveluja

Kohdan B.2. tarkemmat täyttöohjeet

B.2.1 Ilmoitetaan valittu järjestämistapa koskien eläinlääkintähuoltolain lakisääteisesti kaikissa kunnissa edellyttämien eläinlääkäripalveluiden järjestämistä **elintarvike- ja turkistuotantoeläimille ja kiireellistä eläinlääkäriapua kaikille kotieläimille** riippuen siitä, järjestetäänkö ne joko järjestäjän tai kunnan tuottamina, ostopalveluna yksityiseltä tuottajalta vai järjestääkö Helsingin yliopisto kyseiset palvelut.

B.2.2 Valitaan toinen vaihtoehtoista (A tai B) riippuen siitä, järjestääkö järjestäjä tai kunta eläinlääkintähuoltolain 9 §:n 3 momentissa tarkoitettuja palveluita.

A) Kirjataan perusteet **muiden eläinlääkintähuoltolain 8 §:n mukaisten** eläinlääkäripalveluiden kuin yllä mainittujen järjestämiselle: Järjestäjällä tai kunnan alueella ei ole riittävästi yksityistä tarjontaa tai se ei ole kohtuuhintaista **tai** palvelujen järjestäminen on tarpeen eläinlääkintähuoltolain 9 §:n 2 momentin palvelujen turvaamiseksi. Voidaan valita myös em. perusteista molemmat. Lisäksi kirjataan kyseisten palveluiden järjestämistapa mainituista vaihtoehtoista.

B) Ei edellytä täydennystä.

C. Eläinlääkäripalveluihin myönnetty julkinen tuki

Ensimmäinen kappale on vakiomuotoinen, eikä sitä tarvitse täydentää.

Toisessa kappaleessa ilmoitetaan summa, jonka järjestäjä/kunta on budjetistaan käyttänyt (tiedot esimerkiksi tilinpäätöksestä) eläinlääkäripalveluiden järjestämiseen. Summa on sama, kuin raportointiohjeen kohdassa 1. Kustannukset ilmoitetaan nettokustannuksina. Mikäli osa palveluista järjestetään ostopalveluina, ilmoitetaan ne nettokustannuksina yhteenlaskettuna muiden kustannusten kanssa. Kustannukset voidaan ottaa esimerkiksi tilinpäätöksestä.

3. Toimeksianto

Kunnan/järjestäjän tulee tehdä päätös eläinlääkintähuoltolain 9 §:n mukaisen järjestämisvastuunsa laajuudesta ja kestosta. Tämä päätös muodostaa SGEI-toimeksiannon. Täydennetään toimeksiantoa koskevan päätöksen diaarinumero.

Päätös voi koskea järjestäjän/kunnan itse tuottamia eläinlääkäripalveluita tai se voi olla yksityisiä palveluja koskeva hankintapäätös tai sopimus. Mikäli palvelut järjestetään osittain ostopalveluina yksityiseltä taholta, tulee ne ilmoittaa myös.

Päätös tulee tehdä myös, jos järjestäjän/kunnan toimialue sijaitsee osittain tai kokonaan Helsingin yliopiston Yliopistollisen eläinsairaalan julkisten palvelujen toiminta-alueella, jota tarkoitetaan eläinlääkintähuoltolain 18 §:n 1 momentissa.

SGEI-päätöksen 4 artiklan mukaan SGEI-toimeksianto muodostuu yhdestä tai useammasta asiakirjasta, jonka muodon jokainen jäsenvaltio voi itse määrittää. Toimeksiannossa tulee olla viittaus SGEI-päätökseen. Järjestäjän SGEI-toimeksianto voi siis muodostua useamman asiakirjan kokonaisuudesta, josta käy ilmi vaaditut seikat, kunhan asiakirjojen kuuluminen samaan kokonaisuuteen ja kytkentä SGEI-päätökseen on todettu selvästi.

Päätöksestä tulee käydä ilmi seuraavat tiedot:

Toimeksiannon kesto

SGEI-päätöksen mukaan toimeksiannon kesto voi olla enintään 10 vuotta.

Selvitys siitä, annetaanko yrityksille yksinoikeuksia tai erityisoikeuksia

Kohtaa ei tarvitse täydentää.

Lainsäädännön asettama velvoite, SGEI-päätöksen soveltaminen edellyttää, ettei SGEI-palveluntarjoajalle ole annettu yksin- tai erityisoikeutta eläinlääkäripalvelujen tarjoamiseen.

Mitä tukivälineitä on käytetty?

Alla olevista vaihtoehtoista valitaan tapa millä eläinlääkäripalveluiden järjestäminen rahoitetaan. Mikäli palvelut järjestetään osittain ostopalveluina ja osittain muulla tavalla, valitaan molemmat soveltuvat tavat.

Valitse soveltuva vaihtoehto tai soveltuvat vaihtoehdot:

Eläinlääkäripalvelujen järjestäminen rahoitetaan kunnan/järjestäjän verovaroista kunnan/järjestäjän omana tuotantona/hankintamenettelyyn perustuvana ostopalveluna/korvauksena Helsingin yliopistolle eläinlääkintähuoltolain 18 §:n 2 momentin mukaisesti.

Kyseessä olevia palveluja koskeva tavanomainen korvausjärjestelmä ja perustuuko käytetty menetelmä kustannusten kohdentamiseen vai vältettyihin nettokustannuksiin.

Valitaan soveltuva vaihtoehto tai soveltuvat vaihtoehdot ja täydennetään soveltuva teksti/soveltuvat tekstit raportointipohjaan: *a) kunta tuottaa palvelut itse kokonaan tai osittain b) ostopalvelut yksityiseltä kokonaan tai osittain c) palvelut hankitaan Helsingin yliopistolta kokonaan tai osittain*

a) Jos kunta tuottaa palveluita itse, täydennetään esim.:

Palvelut rahoitetaan verovaroin sekä asiakasmaksuilla. Asiakashintojen kustannusvastaavuuden taso vaihtelee suuresti toimenpiteistä ja etäisyyksistä riippuen. Palveluista perittävät asiakashinnat perustuvat eläinlääkintähuoltolain 15 §:ään ja ne on määritelty siten, että ne ovat palvelujen käyttäjien kannalta kohtuullisia. Pitopaikassa annettavien palvelujen käyntimaksut ja matkakustannusten korvaukset on määritelty tavalla, joka poistaa kohtuuttomat etäisyyksistä johtuvat erot maksujen suuruudessa. Kunta ei saa voittoa luettelon mukaisten palvelujen tuotannosta.

b) Jos kunta hankkii palveluita ostopalveluna yksityiseltä, täydennetään esim.:

Kunta on tehnyt yksityisen eläinlääkäripalvelun tuottajan kanssa sopimuksen siitä, että kyseinen yksityinen toimija tuottaa kunnan järjestämisvastuuseen kuuluvia palveluja. Sopimuskumppanin valinnassa on (kuvaus hankinnan kilpailuttamisesta). Sopimuskumppanina oleva palveluntuottaja

saa kunnan kanssa sovitun korvauksen osaksi kunnan verovaroista ja osaksi siten, että se perii palveluista asiakasmaksuja eläinlääkintähuoltolain 16 §:n mukaisesti. Asiakasmaksut on määritelty siten, että ne ovat palvelujen käyttäjien kannalta kohtuullisia.

c) Jos kunta hankkii palveluita Helsingin yliopistolta, täydennetään esim.:

Yliopistollista eläinsairaala ylläpitävä Helsingin yliopisto tuottaa eläinlääkintähuoltolain 9 ja 18 §:n mukaisesti kunnan järjestämistäveluuseen kuuluvia eläinlääkäripalveluja julkisina eläinlääkäripalveluina. Yliopisto saa korvauksen osaksi kunnan verovaroista eläinlääkintähuoltolain 18 §:n 2 momentin mukaisesti. Korvauksen perusteena ovat laskennalliset kustannukset, jotka eivät saa ylittää palvelun tuottamisesta yliopistolle aiheutuvia kustannuksia vähennettyinä asiakkailta perittävillä maksuilla ja korvauksilla eivätkä niitä arvioituja kustannuksia, jotka järjestäjälle aiheutuisi, jos se tuottaisi vastaavat palvelut omana toimintanaan. Lisäksi yliopisto perii palveluista asiakasmaksuja eläinlääkintähuoltolain 18 §:n 3 momentin mukaisesti. Asiakasmaksut on määritelty siten, että ne ovat palvelujen käyttäjien kannalta kohtuullisia. Pitopaikassa annettavien palvelujen käyntimaksut ja matkakustannusten korvaukset on määritelty tavalla, joka poistaa kohtuuttomat etäisyyksistä johtuvat erot maksujen suuruudessa.

Tavanomaiset järjestelyt liiallisten korvausten välttämiseksi ja takaisin maksamiseksi

Valitaan soveltuva vaihtoehto tai soveltuvat vaihtoehdot ja täydennetään raportointipohjaan: a) kunta tuottaa palveluita itse b) ostopalveluita yksityiseltä c) palveluita hankitaan Helsingin yliopistolta

a) Jos kunta tuottaa palvelut itse:

Kunta tuottaa palvelut itse kuntarakenteessa ja ne rahoitetaan verovaroin sekä asiakasmaksuilla. Eläinlääkintähuoltolain 15 §:n 1 momentin mukaisesti kunnan perimä asiakasmaksu ei voi ylittää palvelun tuottamisesta aiheutuneita kustannuksia.

b) Jos kunta hankkii palvelut ostopalveluna yksityiseltä:

Eläinlääkäripalvelun tuottaja on valittu noudattaen Suomen yleislainsäädäntöä, eli hankintalainsäädännön mukaisella kilpailutuksella.

c) Jos kunta hankkii palvelut Helsingin yliopistolta:

Yliopistolle maksetun korvauksen perusteena ovat laskennalliset kustannukset, jotka eivät saa ylittää palvelun tuottamisesta yliopistolle aiheutuvia kustannuksia vähennettyinä asiakkailta perittävillä maksuilla ja korvauksilla eivätkä niitä arvioituja kustannuksia, jotka järjestäjälle aiheutuisi, jos se tuottaisi vastaavat palvelut omana toimintanaan.

Toimeksiantopäätöksessä tulee todeta, että korvauksen määrä ei voi ylittää sitä, mikä on tarpeen julkisen palvelun velvoitteiden täyttämiseksi aiheutuvien kustannusten kattamiseksi. Sen vuoksi myös raportointipohjassa on virke ”Toimeksiannossa todetaan, että korvauksen määrä ei voi ylittää sitä, mikä on tarpeen julkisen palvelun velvoitteiden täyttämiseksi aiheutuvien kustannusten kattamiseksi.” Kyseistä virkettä ei tarvitse muuttaa eikä täydentää.

4. Kolmansien osapuolten kantelut

Täydennetään mahdolliset järjestämistä koskevat kantelut sekä mahdollisten aiempien kanteluiden käsittelyn vaiheet ja tila. Kanteluilla tarkoitetaan mitä tahansa kunnan järjestämien eläinlääkäripalvelujen tukea koskevia kanteluita, riippumatta siitä, mille taholle ne on tehty

Kohta koskee nimenomaisesti vain 8 §:n mukaisten palveluiden järjestämisen tukea koskevia kanteluita. Kohta ei koske esim. yksittäisen eläimen hoitoa koskevaa asiakasvalitusta.

- A. *Kunnan/järjestäjän tietoon ei ole tullut kolmansien osapuolten kanteluita järjestelyistä*
- B. *kolmannet osapuolet ovat kannelleet*

Kirjaa järjestämisvastuuta koskeneiden kanteluiden diaarinumerot, otsikot, lopputulos tai tieto, että käsittely on kesken: Selosta muutamalla lauseella kantelun pääasiallinen sisältö.

5. Muut kysymykset

Kohtaa ei tarvitse täydentää.

Kohta tarkoittaa käytännössä kunnan muita avoimuusvelvoitteen mukaisia raportointivelvollisuuksia, jotka eivät liity SGEI raportointiin. Tällaisia ovat esimerkiksi eriytetty kirjanpito järjestämisvastuuseen ja ei-järjestämisvastuuseen kuuluvista toimenpiteistä sisältäen myös eläinlääkärin kirjanpidosta vastaavat tiedot.